

Projektin perustiedot

Projektin nimi

Lypsykarjojen vaihtoehtoiset kuivikeratkaisut

Aikataulu

01.08.2023 - 31.07.2025

Osapuolet

Kirjanpitäjä - Outi Niemelä
Laskujen hyväksyjä - Hanna-Mari Laitala
Hakuvaiheen yhdyshenkilö - Maarit Kärki

Projektin tarve ja tausta

Energiaturpeen noston / tuotannon vähennettyä kuivituksessa käytettävän turpeen tuottaminen muuttuu kannattamattomaksi. Myös muiden kuivikkeiden saatavuudessa on Ukrainan sodan alettua ollut ongelmia ja lypsykarjatilojen kuivituskustannukset ovat nousseet merkittävästi. Lypsylehmien makuupaikkoja on kuivitettava päivittäin (makuuparret parsimatoilla tai parsipedeillä) tai vähintään useita kertoja viikossa (syväparret, kestokuivikealustat), joten kuivikkeita on oltava jatkuvasti saatavilla. Hankkeen tavoitteena on löytää korvaavia ratkaisuja turpeelle nautatilojen kuivikkeena. Kuivajakeen lisäksi hankkeeseen otetaan mukaan muitakin vaihtoehtoja kuten hiekka ja peltoviljelyyn sopivia kasveja. Lietelannasta separoidun kuivajakeen käyttöön nautojen kuivikkeena maataloilla liittyy edelleen paljon toiminnallisia kysymyksiä. Tutkimustietoa kuivajakeen käytöstä ja vaikutuksista esimerkiksi eläinterveyteen on jo jonkin verran olemassa. Suomesta löytyy myös useita maatiloja, joilla kuivajae on käytössä ja käyttöön liittyviä haasteita on jo ratkaistu tilatasolla. Hiekka on myös kiinnostava vaihtoehto kuivikkeena, mutta siihen liittyy vielä haasteita lantajärjestelmän teknisissä ratkaisuissa ja näkökulma, ettei hiekka ole uusiutuva luonnonvara.

Projektin tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on löytää terveellisiä, turvallisia ja kestäviä kuivikkeita turpeen tilalle. Hankkeessa keskitytään lypsylehmien kuivikevaihtoehtoihin. Kuivikkeiden ominaisuuksia selvitetään monialaisesti eläinten, ihmisten kuin ympäristönkin näkökulmasta. Hankkeen tuloksena syntyy monipuolinen ja puolueeton tietopaketti lypsylehmien kuivikevalinnan apuvälineeksi. Tietopaketin avulla viljelijä voi valita tilalle parhaiten soveltuvan kuivikkeen sekä ennakoita ja pienentää mahdollisia kuivitukseen liittyviä riskejä. Tietopaketti sisältää kuvauksen parhaista toimintamalleista?turpeen korvaajien (esimerkiksi kuivajae, hiekka/kierrätetty hiekka, ruokohelpi) käytössä lypsykarjatiloilta.

Projektin toimenpiteet

TP1: Lypsylehmien kuivikkeet -taustaselvityksessä kartoitetaan yrittäjien tarpeet, kootaan olemassa oleva tieto eri kuivikemateriaaleista ja yhdistetään se tutkimustietoon.
TP 2: Kuivituksen toteutus ja vaikutukset käytännössä -työpaketissa mitataan eri kuivikkeita käyttäviltä lypsykarjatiloilta navetan olosuhteita ja kuivikkeiden laatua, nautojen hyvinvointia, työnkäyttöä ja toiminnallisuutta ja ihmisten altistumista.
TP 3: Kuivituksen huomioiminen rakennusten toiminnallisessa suunnittelussa ja

rakennusteknisissä valinnoissa. KPEDU päävastuu.

TP 4: Kuivikeratkaisujen taloudellinen ja ympäristövaikutusten seuranta

TP 5: Parhaiden toimintatapojen tunnistaminen ja käytäntöön vienti, jossa lasketaan ja arvotetaan tulokset sekä laaditaan ja testataan toimintamallit (synteesi työpaketeista 1 – 4)

TP 6. Viestintä

Projektiorganisaatio

Projektiorganisaatio:

Päähakija: Savonia AMK

Osatoteuttaja: Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

Osatoteuttaja: Oulun yliopiston Mittaustekniikan yksikkö, Kajaani

Osatoteuttaja: Luonnonvarakeskus (LUKE) Maaninka

Osatoteuttaja: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

Osatoteuttaja: Työtehoseura

Osatoteuttaja: Työterveyslaitos

Haetaan rahoitus maakuntien Liitoilta, vuoden huhti-toukokuussa 2023 avautuvasta JTF-rahoituksesta.

Projektin tila

2 Hakemus valmis

Kustannuspaikka

Hankehakemuksen lähettämispvm

Päärahoittaja

Keski-Pohjanmaan liitto

Painopistealue

Yritysten/alueen kehittäminen

Päärahoittajan rahoituskanava

JTF-ohjelma

Kpedun rooli

KPEDU osatoteuttaja (partneri)

Pääasiallinen toiminta-alue

Keski-Pohjanmaan maakunta

Deminimis

Ei

Lumpsum

Ei

Flatrate

Kyllä

Flatrate %

40

Koko projektin kustannusarvio

Kpedun osuus

119 700

Kpedun osaprojektin rahoitus

Kpedun omarahoitus

11 970

Muut toteuttajat

580 300,00

Muu rahoitus

107 730,00

Kustannukset yhteensä

700 000

Rahoitus yhteensä

119 700

Kpedu omarahoitus -osuus(%)

10

Johtoryhmän käsittely

Kyllä

Hallituksen käsittely

Ei

Johtoryhmän käsittelypäivä

17.04.2023

Hallituksen käsittelypäivä